

Debreceni Ítéltábla

Gf.IV.30.006/2025/8.

A Debreceni Ítéltábla a Dr. Gőz Ügyvédi Iroda (FÉL CÍME, ügyintéző: dr. Gőz Péter ügyvéd) által képviselt FELPERES NEVE (FELPERES CÍME) felperesnek – a Nádasdy Ügyvédi Iroda (FÉL CÍME, ügyintéző: dr. Nádasdy Zoltán ügyvéd) által képviselt ALPERES NEVE (ALPERES CÍME) alperes ellen utaló magatartás miatti megtérítési igény megfizetése iránt indított perében a Debreceni Törvényszék 2024. szeptember 25-én meghozott 6.G.40.113/2023/30. számú ítélete ellen a felperes részéről 31. sorszámon előterjesztett fellebbezés alapján indult másodfokú eljárásban – tárgyaláson kívül – meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, a fellebbezett rendelkezését pedig helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 2001,39 (kétezeregyegész-harminckilencszázad) euró másodfokú perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az állam javára – az állami adó- és vámhatóság 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételi számlájára az ítélet meghozatalának dátumát követő 60. napig 422 982 (Négyszázhuszonkettőezer-kilencszáznyolcvankettő) forint meg nem fizetett fellebbezési illetéket. Az illeték megfizetése során a Debreceni Ítéltábla megnevezését, a bírósági ügyszámot, valamint a fizetésre kötelezett adóazonosító számát közleményként fel kell tüntetni.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

[1] Az elsőfokú bíróság a fellebbezett ítéletével a felperes keresetét elutasította és kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek bruttó 10 771,34 euró összegű perköltséget.

[2] Az ítéletben megállapított – a fellebbezés elbírálása szempontjából releváns – tényállás szerint az alperes pályázatot írt ki 3 db 200 kW-os elektromos kazán teljeskörű telepítési munkálataira az alperesi gyár területén az előzetesen elkészített és rendelkezésre bocsátott tervek alapján. A kiírásban az ajánlattétel benyújtásának határideje 2022. október 20., a munkakezdés időpontja pedig – a megrendelt kazánok várható beérkezésének idejére figyelemmel – 2022. október vége, november eleje volt. A pályázati kiírásban az ajánlattevő alperes fenntartotta magának a jogot, hogy az azonos díjazással benyújtott ajánlattevőkkel további tárgyalásokat folytasson, valamint választása szerint több ajánlattevővel kössön

szerződést akár részenként is. Az alperes fenntartotta magának azt a jogot is, hogy a pályázati felhívást egyoldalúan módosítsa, vagy azt az ajánlattételi határidő előtt visszavonja.

[3] A pályázati felhívásra három vállalkozó – köztük a felperes – nyújtott be ajánlatot. A benyújtott pályázatok közül az alperes a felperes pályázatát találta a legjobbnak, amiről az alperes projektvezetője, R. I. L. szóban tájékoztatta is a felperest, formális eredményhirdetés azonban nem volt. Az alperes részéről a pályázat kiírásával egyidejűleg megrendelt 3 db elektromos kazán leszállításának időpontja folyamatosan változott, amiről az alperes a felperest is tájékoztatta akként, hogy a kazánok szállításával kapcsolatos levelezést a felperesnek is megküldte. E levelezés azt tartalmazta, hogy a kazánok 2022. december 5-re fognak elkészülni, így csak ezután szállítják le azokat. Ezen adatok ismeretében a felperes módosította az ajánlatát és azt 2022. november 25-én e-mailben megküldte az alperesnek. Az alperes projektvezetője a módosított ajánlat alapján elkészített szerződéstervezetet még ugyanezen a napon szintén e-mailben megküldte a felperesnek. E szerződéstervezet szerint a felperes 2022. december 1-én volt köteles megkezdeni a munkát és 2023. február 15-re kellett azt befejeznie.

[4] A felperes a részére megküldött szerződéstervezetet 2022. november 28-án aláírta, ezt megelőzően, 2022. november 25-én pedig bruttó 52 121 943 forint értékben a kazánok telepítéséhez szükséges anyagot rendelt meg, amit a szállító 2022. december 16-án ki is szállított az alperes telephelyére. A felperes részéről aláírt és az alperesnek visszaküldött szerződéstervezetet az alperes nem írta alá, így a felek között a szerződés annak ellenére sem jött létre, hogy a felperes jelezte az alperesnek, hogy ő már a szükséges anyagokat is megrendelte a munkához. Bár a felek ezután egyeztettek egymással, ez nem vezetett eredményre. Az elektromos kazánok telepítése végül nem történt meg.

[5] A felperes az eredeti keresetében „A Polgári Törvénykönyvről” 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:587. §-a alapján 43 665 000 forint és járulékai megfizetésére kérte kötelezni az alperest. A követelt összegben belül 42 040 990 forintban jelölte meg az általa beszerzett anyag költségét, 1 624 060 forintban pedig a tervezett munkavégzéshez lekötött két munkavállalója részére kifizetett munkabért. A per során a felperes az általa megrendelt anyagok nagyobb részét a szállítóján keresztül értékesítette. Erre tekintettel a keresetét akként módosította, hogy az alperest a Ptk. 6:587. §-a alapján egyrészt a megmaradt anyagok 5 287 277 forint összegű ellenértékének, továbbá a 2022 decemberében rendelkezésre állt két munkavállalója részére kifizetett 1 500 000 forint munkabéreköltségnek, összesen tehát 6 787 277 forintnak és ezen összegnek a módosított keresetben részletezettek szerint számított törvényes mértékű késedelmi kamatának a megfizetésére kérte kötelezni. Előadta, hogy az alperes projektvezetője szóban arról tájékoztatta, hogy ő lett a pályázat nyertese, majd pedig a felek közötti szerződés tervezetét is megküldte neki. Mindezekből álláspontja szerint alappal gondolhatta, hogy a szerződéstervezetet az alperes is alá fogja írni, ő pedig kockázat nélkül megrendelheti a munka elvégzéséhez szükséges anyagot. Állította továbbá, hogy a megrendelt anyagok speciális jellegűek, más munkákhoz nem felhasználhatók, ezért azok ellenértéke nála kárként jelentkezik.

[6] Az alperes az ellenkérelmében a módosított kereset elutasítását kérte. Előadta, hogy a felperes az ő előzetes értesítése és hozzájárulása, valamint az általa aláírt szerződés nélkül, a saját üzleti kockázatára rendelte meg a keresetben megjelölt anyagokat, ezért a módosított keresete alaptalan. Vitatta, hogy a felperes olyan specifikus anyagokat rendelt meg, amelyeket más munkákhoz nem lehet felhasználni, továbbá nem ismerte el azt sem, hogy a keresetben hivatkozott két munkavállaló kapacitását a perben szereplő projekt kötötte le.

[7] Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét megalapozatlannak találta. Rámutatott, hogy a csatolt levelezés és az eljárás során meghallgatott tanúk vallomásai szerint hivatalos eredményhirdetés ugyan valóban nem volt, de a felperes alapos okkal gondolhatta, hogy az alperes vele fog szerződést kötni, mert az alperes projektvezetője szóban arról tájékoztatta, hogy övé a legjobb ajánlat és vele akarnak együtt dolgozni, ezt követően pedig a szerződés tervezetét is megküldte neki. Emiatt alappal következtetett arra, hogy a kivitelezéshez szükséges anyagokat már a szerződés tényleges megkötése előtt megrendelheti, hiszen a pályázati kiírás nem tartalmazott olyan kikötést, amely alapján az alperes az ajánlattétel benyújtásának határidejét követően megtagadhatta a szerződés megkötését, ez a jog tehát az alperest a Ptk. 6:74. §-ának (2) bekezdése alapján – külön szerződési kikötés hiányában – nem illette meg. A kereset megalapozottságának megállapításához azonban a felperesnek a kára mértékét és esedékességét is bizonyítania kellett volna, e kötelezettségének pedig nem tett eleget. Az alperes ugyanis – egyebek mellett – arra hivatkozott, hogy a megrendelt anyagok más munkákhoz is felhasználhatóak, ezért azok önállóan értéket képviselnek, amely állítását egyértelműen alátámasztotta az a tény, hogy a felperes a per során az anyagok egy részét értékesíteni tudta. Ezért a kár mértékét csak szakértő bevonásával lehetett volna meghatározni, amiről az elsőfokú bíróság tájékoztatta a felperest és felhívta őt, mint bizonyításra köteles felet a szakértői díj előlegezésére. A felperes azonban a felhívásnak – a jogkövetkezményekre történt figyelmeztetés ellenére – nem tett eleget, ezért az elsőfokú bíróság a szakértő kirendelését mellőzte és megállapította, hogy a felperes nem bizonyította, hogy az alperes utaló magatartásával összefüggésben őt kár érte, ezért a keresetet elutasította.

[8] A felperes a fellebbezésében az elsőfokú ítélet megváltoztatását, az alperes kötelezését kérte 5 287 277 forint kártérítés és járulékainak megfizetésre, továbbá igényt tartott az általa fizetendő elsőfokú perköltség mérséklésére is. A módosított kereset tekintetében megismételte az elsőfokú eljárásban előadott tény- és jogállításait, valamint az ott kifejtett jogi érvelését. A kár összegének bizonyíthatatlanságával kapcsolatban pedig arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróságnak ez a megállapítása „logikátlan és iratellenes”. Azt ugyanis, hogy a projekthez szükséges anyagokat rendelte meg, a perben egyértelműen bizonyította, hiszen mindezt az alperes maga sem vitatta. A leszállított keresetben megjelölt anyagok értékét és annak a szállító részére történt megfizetését pedig okiratokkal (számlákkal, banki bizonylatokkal) igazolta, amelyre tekintettel nem volt szükség szakértői bizonyításra, ezért annak elmaradására hivatkozással az elsőfokú bíróság jogszerűtlenül utasította el a keresetét.

[9] Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és a felperes másodfokú perköltség fizetésére kötelezését kérte. A jogalap tekintetében ő is fenntartotta és részben megismételte az elsőfokú eljárásban kifejtett jogi érvelését. A kár bekövetkezését és összegét illetően pedig előadta, hogy a felperes által a projekt teljesítéséhez megrendelt anyagok nem veszítették el az értéküket azért, mert azokat nem az eredeti célra fogják felhasználni, ezért a kár bekövetkezését és összegét nem igazolta önmagában az, hogy a felperes a projekthez anyagokat rendelt meg és azok vételárát ki is fizette. Azt, hogy a megrendelt anyagokat kizárólag a perbeli projekthez lehet felhasználni, a felperes nem bizonyította. Épp ellenkezőleg, ezt az állítást kifejezetten cáfolta az a tény, hogy a megrendelt anyagokat a per alatt sikerrel értékesítette. Ezért az elsőfokú bíróság helyesen járt el, amikor a kár bekövetkezésének és összecszerűségének megítélését szakkérdésnek minősítette és felhívta a bizonyításra köteles felperest a szakértői díj megelőlegezésére. A felperes azonban

a szakértő díját felhívás ellenére sem előlegezte meg, amelyre tekintettel az elsőfokú bíróság jogszerűen állapította meg, hogy a felperes nem bizonyította a kárának bekövetkezését.

[10] A felperesnek az elsőfokú ítéletben meghatározott perköltség leszállítása iránt előterjesztett fellebbezését az ítéltábla a 2025. február 6-án meghozott és 2025. március 6-án jogerőre emelkedett .../3. számú végzésével visszautasította. A fellebbezés ezt meghaladó részét az ítéltábla „A polgári perrendtartásról” szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 376. §-a alapján – az (1) bekezdésben foglalt feltételek hiányában – tárgyaláson kívül bírálta el. Ennek során megállapította, hogy a felperes fellebbezése nem érintette az elsőfokú ítéletnek a két felperesi munkavállaló kapacitásának lekötésére alapított kereseti kérelmet elutasító rendelkezését, ezért a fellebbezett határozat ezen része a Pp. 358. §-ának (5) bekezdése alapján (rész)jogerőre emelkedett, így azt az ítéltábla nem bírálhatta felül. Az elsőfokú ítélet egyéb rendelkezéseit ugyanakkor felülbírálta, amelynek során a Pp. 370. §-ának (1) bekezdése alapján nem lépte át a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem korlátait, mert nem észlelt olyan eljárási szabálysértést vagy téves anyagi pervezetést, amely a Pp. 370. §-a (2)-(4) bekezdései alapján e korlátok átlépésére okot adott volna. Ennek eredményeként a felperes fellebbezését alaptalannak találta.

[11] Mivel az elsőfokú bíróság kizárólag azért utasította el a módosított kereset fellebbezéssel érintett részét, mert a felperes nem előlegezte meg a szakértői díjat, az ítéltábla csupán abban foglalhatott állást, hogy a kár bekövetkezésének és összegének bizonyításához valóban szükség lett volna-e szakértő bevonására. Az elsőfokú ítélet indokolásának azon részét tehát nem bírálhatta felül, amelyben az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy az utaló magatartásra alapított megtérítési igénynek a Ptk. 6:587. §-ában felsorolt egyéb feltételei megvalósultak, hiszen az indokolás ezen részét az alperes nem fellebbezte meg. Erre tekintettel a felperes feleslegesen ismételte meg a fellebbezésében az elsőfokú eljárás során e körben kifejtett érveit, hiszen ezeket és az elsőfokú ítélet ezzel egyező megállapításait az ítéltábla nem vizsgálhatta meg.

[12] Az elsőfokú bíróság azon álláspontjával ugyanakkor egyetértett, hogy a felperes szakértő nélkül nem tudta bizonyítani az őt ért kár bekövetkezésének tényét és összegét. Ennek oka az, hogy a Ptk. 6:587. §-a szerinti utaló magatartás miatti megtérítési igény érvényesítésének egyik konjunktív feltétele a károsodás bekövetkezése, aminek megtörténtét és összegét a felperesnek kell bizonyítania. Az adott esetben a felperes a módosított keresetében az általa megvásárolt és utóbb nem értékesített anyagok ellenértékét érvényesítette kárként. A perben azonban maga sem vitatta, hogy az általa megvásárolt anyagok az eredeti célra történő felhasználásuk megghiúsulásától függetlenül értéket képviselnek (14. sorszámú jegyzőkönyv 2. oldala). Emiatt az általa az anyagokért igazoltan kifizetett vételárat nem lehetett azonosnak tekinteni a vagyoniában beállott értékcsökkenéssel, vagyis a kárával [Ptk. 6:522. §-a (2) bekezdésének a) pontja]. Ezért helytálló volt az elsőfokú bíróságnak az a megállapítása, hogy az adott esetben a kár bekövetkezését és összegét csak szakértő bevonásával lehetett volna megállapítani, hiszen különleges szakértelem nélkül nem volt tisztázható, hogy a megmaradt anyagokat mire lehet felhasználni és azoknak mennyi a jelenlegi értéke [Pp. 300. §-ának (1) bekezdése]. Ezzel az érveléssel az elsőfokú eljárás során a felperes is egyetértett, hiszen ennek megfelelően szakértő kirendelésére tett indítványt (14. sorszámú jegyzőkönyv 8. oldala), annak díját azonban – a jogkövetkezményekre történt bírói figyelmeztetése ellenére – nem előlegezte meg. Ezért az elsőfokú bíróság jogszabálysértés nélkül állapította meg, hogy a bizonyításra köteles felperes nem igazolta az őt ért kár

bekövetkezését és összegét, így helyesen utasította el a módosított kereset fellebbezéssel érintett részét.

[13] A kifejtett okok miatt az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett részét a Pp. 383. §-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

[14] A fellebbezés eredménytelen maradt, ezért a felperes a jogi képviselője ügyvédi munkadíjából származó saját másodfokú perköltségét a Pp. 83. §-ának (4) bekezdése alapján nem háríthatja át az alperesre. A Pp. 83. §-ának (1) bekezdése alapján köteles ugyanakkor megtéríteni az alperesnek az általa – a 17/2024. (XII.19.) IM rendelettel időközben hatályon kívül helyezett, de a fellebbezés benyújtásának időpontjára (2024. november 19.) tekintettel a jelen másodfokú eljárásban még alkalmazandó – Ükr. 2. §-a (1) bekezdésének a) pontjára hivatkozással felszámított, a jogi képviselője ügyvédi munkadíjából származó másodfokú perköltségét. Az ügyvédi munkadíj összegét az ítéltábla az alperes által felszámított összegben határozta meg figyelemmel egyrészt a Kúria .../6. számú precedensképes határozatában kifejtettekre, másrészt arra, hogy az alperes ugyan nem csatolta a közte és a jogi képviselője között létrejött megbízási szerződést, azonban a felperes az elsőfokú eljárás során úgy nyilatkozott, hogy nem vitatja az alperesi képviselő által hivatkozott megbízási szerződés tartalmát (24. sorszámú jegyzőkönyv 4. oldal).

[15] A felperes köteles továbbá megfizetni az államnak a részleges költségfeljegyzési joga folytán előzetesen meg nem fizetett, „Az illetékekről” szóló 1990. évi XCIII. törvény 46. §-ának (1) bekezdése szerint meghatározott mértékű fellebbezési illetéket „A polgári és közigazgatási bírósági eljárás során meg nem fizetett illeték és állam által előlegezett költségek megfizetéséről” szóló 30/2017. (XII.27.) IM rendelet 3. §-ának (2) bekezdése alapján.

Debrecen, 2025. április 17.

Dr. Molnár Tibor Tamás s.k. a tanács elnöke, Dr. Szűcs Lajos s.k. előadó bíró, Szilágyiné dr. Karsai Andrea s.k. bíró